

GRIJS
JAN POPKEN

Soms vallen dingen op omdat ze er niet zijn. De commentaren op het verschijnen van "Story" en "Deze week" memoreren natuurlijk wel de banden van deze bladen met "het grootkapi-taal". Ook de rubricering links/rechts krijgt royale aandacht. Tenslotte noemt men ook vrijwel overal de relaties van deze nieuwe bladen met de establishment van de massakommunikatie-industrie. Serieuze aandacht voor de inhoud was er nauwelijks. Men pruttelde wat: Wegwerpjournalistiek! Boulevardpers! op het eerste gezicht onzinnige kwalifikaties. Wat in deze bla-den geschreven wordt heeft met journalistiek niets te maken. "Gewone" dag- en weekbladen horen nieuws te brengen en te komentariëren. Dat willen "Story" en "Deze week" niet. Ze horen eigenlijk niet bij wat we de "pers" noemen. En bij de boulevardbladen horen ze ook niet. Ze missen de daarvoor noodzakelijke excessieve preokkupatie met onderwerpen om de pantoffel- en leunstoelerotiek van een volksdeel te stutten.

Welke inhoud dan wel? De bladen hebben het zelf over een voorkeur voor het gewone alledaagse leven en de interesses van de bedaagde, effen burgerman. Ze geven geen nieuws, kri-tiseren en evalueren niet. Het spektakel is niet boeiend. Firmanten zonder sterren. Grijsje genrestukjes. Ze gaan er kennelijk van uit dat "het publiek" ook wel eens in een ge-wone spiegel wil kijken. Dat er ook mensen genoeg zijn die er niet zoveel van moeten hebben voortdurend verplicht te worden zich te identificeren met sportieve, artistieke, of politieke groten der aarde. "Story" doet het veel beter. De publicistische hoek van Libelle en Margriet - grijsje bla-den met grijsje "journalisten" - hakt al jaren met dit bijl-tje. "Deze week" maakt met zijn agressieve verkoopmethoden zichzelf ambigu en daardoor gewantrouwd. Heeft met een hoofdredakteur die de vleesgeworden poeha is, zijn volstrekte antithese en daarmee zijn eigen ondergang ingehuurd. Bij het lome leven past een lauwe aanpak.

In de sociologie speelt iets dergelijks. Nadat we ons vanaf onze onzekere geboorte bezig hebben gehouden met zaken als de vestiging van een wetenschappelijk godsrijk op aarde, de bevrijding van de mens, de burokratisering en anomisering van het leven, de konseptuele eenheid van het universum en meer van die dingen waar je niet zo gauw opkomt als je zit te vissen, gaan we het nu over iets anders krijgen. Het al-ledaagse leven. Het is te hopen dat we niet in Wibo's valkuil lopen. Dat we zo langzamerhand eens af raken van het onaf-gebroken emmeren over de gebreken van de konventionele socio-logie. En refleksieve sociologie propageren zonder onze eigen refleksies die ons daarop brachten zelfs maar te noemen. En als je steeds maar methoden blijft weggooiden word je op het laatst een Canetti-bibliothekaris die geen boeken meer in kasten zet, maar ze eruit gooit.

Het zal wel moeten wennen. Als socioloog organisaties interpreteren die niet efficiënt en ook niet inefficiënt zijn. Die, nou ja, wel lopen. Niet meer praten over democraten of autoritairen maar over mensen die over dat soort dingen, niet zo nadenken en gewoon maar wat doen. Het verhaal van Akakie Akakiwits schrijven zonder katharsis. Praten over mensen en structuren waarvan we al jaren statistisch aantonen dat ze het meest voorkomen. Ons vol wetenschappelijk vuur storten uit het gewone, het voorkabbelende, het middelmatige, het zogenaamd karakterloze, het onopvallende, het algemene, het amorfe. En als we dan maar niet virtuoos in het saaie duiken - maar kunnen we dat? We zijn toch niet virtuoos? - dat zul je zien. Dan gaan sociologen eindelijk eens echte bestsellers schrijven. En Amsterdam Boek BV wordt uitgever.